

Installation av kohiss i samband med nybyggt kostall har bidragit till en bättre arbetsmiljö

Arbetsplats:	Ekholms Lantbruks AB
Kontaktperson:	Bengt Johansson, tel 0435-50272
Arbetslivsfondens handläggare:	Ann-Lis Pilbäck, Kristianstads län
Skribent:	Roger Olausson
Sammanfattning:	Investeringen är i nytt stall och mjölkkningsutrustning, samtidigt har man byggt om delar i det äldre stallet och logen till mjölkrum och personalrum. I anslutning till detta har man byggt avdelningen för kohissen (där bidraget har använts) med samlingsfälla i befintlig loge. Förändringarna har lett till en bättre arbetsmiljö och samtliga inblandade är positiva.

Bakgrund

Ekholms Lantbruk är ett aktiebolag som drivs av bröderna Johansson och två heltidsanställda. Gården brukar 100 ha samt innehar en skogsareal av 130 ha, mjölk- och grisproduktion. Mjölkproduktionen omfattas av 100 mjölkkor samt 100 rekryteringsdjur. Grisproduktionen är en integrerad produktion av 120 suggor och 4000 slaktsvin per år. Arbetsuppgifterna på gården är alla förekommande arbeten inom dessa arbetsområden. Den växtodling som finns är baserad på foder till djuren, dock måste foder köpas in för att täcka behovet.

Sjukfrånvaron på en gård av denna omfattning får inte påverka det dagliga arbetet, utan då får de övriga jobba

extra. 1993 var ett ansträngande år för de anställda då de alla var inbegripna i nybyggnationen av en kall lösdriфтsladugård, som nu är i bruk. Efter slutförande av detta arbete syntes vissa symptom på psykisk stress till följd av denna arbetsinsats.

Antalet mjölkkor har i och med inflyttningen i den nya lösdriфтsladugården utökats från 45 till 100 st. Djuren var tidigare uppbundna och en stor del av mjölkkningsarbetet sköttes manuellt. För tre år sedan började man planera för en förbättrad arbetssituation, i syfte att plocka bort dessa tunga manuella arbetsmoment och även få en bättre lönsamhet i företaget. Djuren går i den nya lokalen helt på golv vilket gör att de kan röra sig lätt. Samtliga tunga manuella arbeten är nu borta vad gäller

utgödsling och utfodringsarbetet. Ventilationen är god för både mänskliga och djur, korna är rena och ser ut att trivas.

Det tunga mjölkningsarbetet finns dock kvar, två gånger om dagen skall djuren transportera sig själva 50 meter, där de binds upp och mjölkas, detta är även mycket tidskrävande. Det här är bak-grunden till att man sökt bidrag för en kohiss, där korna går upp på en höj- och sänkbar ramp.

Mål

Arbetsmiljöförbättrande åtgärder i mjölkningsstall. Åtgärderna skall leda till trivsel och stimulans på arbetsplatsen, som resulterar i ett bättre produktionsresultat. Insatserna skall förhindra förslitningsskador med sjukskrivningar som påföljd.

Genomförande

De senaste åren har företaget genomfört en rad förändringar orsaken är att man ansett sig ha haft ett dåligt stall med lågt i tak, en dålig arbetsmiljö samt utrymmesbrist. "Genom lantbrukshälsan fick vi vetskap om möjlighet till bidrag för de saker som har med arbetsmiljön att göra", kommentar från företagaren.

Investeringarna är, som delvis beskrivits tidigare i rapporten, gjorda i o m uppförande av nytt stall och mjölkutrustning. Man har samtidigt byggt om delar i det gamla stallet och logen till mjölkkrum och personalrum. I anslutning till detta har man då byggt avdelningen för kohissen (där bidraget har använts) med samlingsfålla i befintlig loge.

Resultat

Arbetslivsfonden har beviljat bidrag med totalt 53 000 kr. Bidrag till investeringar i kohiss samt höj- och sänkbart golv beviljas med 25 % eller högst 51 000 kr, bidrag till konsultarvode beviljas med 50 % eller högst 2 000 kr. Kostnaden för åtgärden blev totalt 205 000 kr, exkl ombyggnad och nybyggnad. I denna kostnad är alltså endast kohissen inbegripen.

Åtgärden med kohiss upplevs som väldigt positiv av de anställda. Höjden kan regleras upp till en meter från golvet, bra belysning och klimat inne i mjölkstallet har ökat trivselsen och mjölkningen går lättare. Halkfria gummiplattor finns, vilket gör det behagligt att gå på och enkelt att rengöra. Risken för belastningar och skador ser man som minimal med denna teknik, man lär sig tekniken och anpassar hissen efter den höjd som känns bra för en själv. Olycksfallsrisken bedöms också som liten i sammanhanget. Åtgärden anser man kommer minska leddskador, ryggbesvär och knäskador, vilket innebär att påfrestningar kan klaras bättre och detta förebygger ohälsa.

Företaget kan ännu inte se om investeringen kommer att föränta sig, detta har delvis med EU att göra och här får framtiden utvisa resultatet.

Värdering

Företaget har visat prov på god initiativförmåga och ett föruseende i sina ansträngningar att försöka förbättra arbetsmiljön.